

1 Dimodi

Pol köp nöd u Dimodi n+þ kalþ kliñ r+ka

¹ Dimodi. Yad Pol. God Ud Kam+ŋ Yuep B+ Kub hon u abe, Kraiſ Jisas hon n+ŋ udun gas+ halö m+dpun B+ Kub u abe, apil m+thau y+þ hag l+lö, Kraiſ Jisas manö aij ud arep b+ n+pe ap m+dpin.

² Dimodi. Kraiſ manö aij u nöþ hag ñainö, Kraiſ Jisas n+ŋ udpan u me, nöþ ñ+ aij yad, a gabin. Bapi God, B+ Kub hon Kraiſ Jisas, nöþ mög n+ŋmil, ud aij g+mil, abad m+ð aij g+lö me, ne agam+ŋ m+ð aij g+mön. *

Manö piral n+ŋ udöl rö löp u, kalþ hag ñ+ aij g+mön, a ga

³ Yad nöd Masedonia Propins arn+g gem, nöþ daun kub Epesas ud lem manö hag ñ+nö u, m+ñi u rö nöþ kauyaŋ hagn+g gabin. Ne Epesas au m+dmön, n+bi b+ God Manö hagabun, a göm, manö piral piral hagpal gau kalþ wasö g+mön, hag aij g+mön. ⁴ Manö aiud piral udöm hagpal u, “Ap+ſ bac hon an+g göl an+g göl r+klö auöp,” a g+pal u, hagmön arö göl. Manö adö an+bu hagöm, pen pen nöþ hagpal. Manö piral adö an+bu n+bi b+ gau kalþ haglö, God n+pe n+bi b+ ud kam+ŋ yun+g gab manö aij u n+ŋagnaböl. An+b u, kale Kraiſ manö aij u n+ŋ udöl rö lagnab. * ⁵ N+bi b+ Jisas n+ŋ udpal gau kale pen pen midmagö löl, a gem, nöþ

* **1:2:** Ap 16:1-3; Dai 1:4 * **1:4:** 1Di 4:7; Dai 1:14

manö anɪbi hagabin. Mɪdmagö kale anɪ dan, nagɪ ubɪŋ adö u aij, nagɪ ubɪŋ adö u naij, nɪŋ aij göm, nagɪ ubɪŋ aij adö anɪbu areinaböl u, kale nɪŋö nöp añ mam gau mɪdmagö lɪnaböl. Kale anɪgöl añ mam gau pen pen mɪdmagö leinaböl u, kale nɪŋö nöp Kraiss manö aij u nɪŋ udöm, hagöp rö nöp gɪpal, a gɪnabun. ⁶ Pen nɪbi bɪ rɪmnap Kraiss manö aij u hagöp rö arö göm, bɪ hauɪ rö manö yɪharɪŋ gau hag amɪl apɪl gɪpal. ⁷ Hon God lo hag ñeb bɪ mɪdno, a göm, ana udagöm nɪbi bɪ gau kalɪp hag ñɪbal u pen kale kɪö göm manö hagabun ɪ anɪbu mɪdöp me u, a göm, ɪ anɪbu nɪŋagal.

⁸ Hon nɪŋbun, God lo manö nɪpe haga u, manö kabö göl, manö aij yöl mɪdöp. Pen hon God lo manö aij anɪbu udun, gasɪ hon ke nɪŋun hainö gun, abönamö geinabun u, aij wasö. Nɪpe haga rö nöp hag ñeinabun u, aij gɪnab; wasö wasö. * ⁹ Pen hon nɪŋbun, God lo manö nɪbi bɪ gɪ aij gɪpal gau kalɪp hagagab; nɪbi bɪ lo manö rɪb jubal gau kalɪp hagab. Nɪbi bɪ God nɪp nɪŋagal gau abe, nɪbi bɪ nan si nan naij gɪpal gau abe, kalɪp hagab. Nɪbi bɪ God nɪp sabe gagal gau abe, nɪbi bɪ God nɪp manö naij hagpal gau abe, kalɪp hagab. Nɪbi bɪ nɪme nap kale ke al pak lɪbal gau abe, nɪbi bɪ wɪp albal gau abe, kalɪp hagab. ¹⁰ Nɪbi si bɪ si gɪpal gau abe, bɪ kale nɪbi ap aip wasö bɪ ap aip göm gɪpal gau abe, kalɪp hagab. Nɪbi bɪ kale nɪbi bɪ ñɪ pai rɪmnap si ud daulö, wög kalɪp gɪpal, bɪ gau abe, nɪbi bɪ manö piral hagpal gau abe, nɪbi bɪ “God amgö ilö nɪŋö hagpin,” a göm, piral hagpal gau abe, kalɪp hagab. Nɪbi bɪ Kraiss manö aij nɪpe

* **1:8:** Ro 7:12,16

u rɪb jubal gau kalɪp hagab. ¹¹ Manö aij anɪbu Kraiss manö aij nɪpe u nöp. Manö aij anɪbu God mailö halö u yɪp manö hag ñɪ ajep bɪ nɪpe hag la.

Bɪ Kub Pol nɪp mög nɪŋa

¹² Yad Kraiss Jisas Bɪ Kub hon u nɪp aij a gabin. Yɪp, bɪ aij yad, a göm, udöm, klö nɪpe u yɪp ñö, bɪ wög gep nɪpe mɪdɪpin. * ¹³ Pen nöd yad mɪd aij gagmɪdɪn. Yad God nɪp hag juem, Kraiss Jisas nɪbi bɪ nɪpe gau kalɪp gɪ naj gem, bɪ naj, bɪ kal yabɪɪ mɪdmɪdɪn. Pen God nɪp nɪŋagem, manö haga ɪɪ u nɪŋagem gɪnö u me, yɪp mög nɪŋöm uda. * ¹⁴ Bɪ Kub yɪp mög yabɪɪ nɪŋöm, ud aij göm, Kraiss Jisas nɪŋ udep magö u abe, nɪbi bɪ gau mɪdmagö lep magö u abe, mɪdmagö yad anɪ danɪ yɪm la.

¹⁵ Manö böŋ nöp nɪŋ udep ap hagnɪg gabin: Kraiss Jisas ram mɪnönɪ ɪɪ i aua u, nɪbi bɪ nan si nan naj gɪpal gau kalɪp ud kamɪŋ yunɪg aua. Bɪ nan si nan naj kub yabɪɪ gɪmɪdöp u yad nöp.

* ¹⁶ Pen Kraiss Jisas yɪp mög nɪŋöm, ud kamɪŋ yunam, a göm, haga, “Bɪ nan si nan naj yabɪɪ gɪmɪdöp anɪbu nɪp ud kamɪŋ yunö, nɪbi bɪ gau magöŋhalö nɪŋöm hagnaböl, ‘Kraiss Jisas nɪpe bɪ naj anɪbu nɪp ud kamɪŋ yua rö, yɪp u rö nöp ud kamɪŋ yunab,’ a gɪnaböl,” a ga. Anɪb u, kale Jisas nɪp nɪŋ udlö, nɪpe kalɪp pör mɪdep magö u ñɪnab. Adö anɪbu nöp, yɪp mög nɪŋöm ud kamɪŋ yua. ¹⁷ Kɪŋ kub nɪpe hadame dagol mɪdmɪdöp, uri mɪdöp, hainö pör pör nöp mɪdeinab. Nɪpe kamɪŋ mɪdep magö u nöp mɪdöp; umeb magö u mɪdagöp. Nɪbi bɪ nɪp amgö nɪŋagpal. Nɪpe

* **1:12:** Ap 9:15; Gal 1:15-16; 1Ko 15:9-10 * **1:13:** Ap 8:3; 9:1-5

* **1:15:** Luk 19:10

nöp God añi nöp m+döp. Bi Kub mailö unbö ke halö an+bu, hib n+pe pör pör nöp hagno adö arañ. An+bu unbö rö aij.

Pol Dimodi n+ip manö ap haga

18-19 Ñi yad Dimodi. Nöp manö ap hagni+g gabin. Manö hagnabin an+bu, God nöd n+bi bi r+imnap gasi ñö, ne hainö n+hön g+nabön u hagla rö nöp hagnabin. Manö an+bu udmön, Krais Jisas manö aij u klö gi n+ñ udmön, nan n+hön aij, nan n+hön naj, a gi n+ñ aij g+mön, nagi ub+ñ aij adö u nöp ammön, k+jaki yam n+pe gau aip klö g+mön pen pen g+mön. N+bi bi r+imnap an+g gagöm, God kal+ip gasi aij ñöb u arö göm, ap lug pakpal. ²⁰ Bi ne Haimenias aip Aleksada aip an+g gi+lö hagnö, “An+g gi+pil u, hon aip j+m ñöl God n+ip sabe gagun. Kal+ip bi m+hön arö gi+no, Seden böñ u m+dmil, marö yabi+ gö, God n+ip hag jubil u arö gi+mil rö löp,” a gi+nö. *

2

God n+ip sabe gep

¹ Manö hagni+g gabin u an+g göl m+döp: hon n+bi bi gau magöñhalö gasi n+ñun, kal+ip God n+ip sabe gun; n+bi bi gau kal+ip nan n+hön m+dagain+m, God n+ip hag n+ñun; n+bi bi gau God kal+ip gi ñöm abad m+id aij gi+n+m, a gun, sabe gun; n+bi bi gau magöñhalö God n+pe gi aij göp u gasi n+ñun, God n+ip aij a gun. ² God n+ip hag n+ñno, kiñ gau abe, gapman bi kub gau abe, kal+ip magöñhalö abad m+id aij gi+n+m. An+g gö me, hon agam+i

* **1:20:** 2Di 4:14-15; 1Ko 5:5

m+id aij gun, God n+ip gas+ n+ñöl g+, g+ aij göl g+ m+deinabun. ³ An+ib unbö rö g+inabun aij. God, Ud Kam+ñ Yuep B+ hon u, n+ip u rö nöp aij g+inab. ⁴ “Yad n+ibi b+ gau magöñhalö ud kam+ñ yun+ig gabin u, kale magöñhalö manö aij yad u n+ñ udöm, manö aij manö it u n+ñ aij göl,” a g+ gas+ u n+ñöb.

⁵ N+ihön g+in+ig:

God añ+ ap nöp m+idöp.

Pen B+ añ n+ibö u, u rö nöp añ+ ap nöp m+idöp.

God böñ lap m+idöp;

hon n+ibi b+ böñ lap m+idpun.

Pen B+ añ+ ap nöp n+ibi b+ ud God aip j+m ñ+n+m rö löp.

B+ an+ibu Krais Jisas, n+ipe ke b+ yab+it ap.

⁶ Nan si nan naj n+ibi b+ gau magöñhalö g+pal gau, Krais Jisas n+ipe mab ba lañ hañ roman+ñ n+ipe ke udöm, ilön kub udöm, umöm, pen kub hon an+ibu böñ nöp raua.

An+ib u, God hag la ñ+n u,

Krais Jisas ga an+ibu n+ibi b+ n+ñöm n+ñ udnaböl gau,

n+ipe kal+ip magöñhalö ud kam+ñ yunab. *

⁷ Adö an+ibu nöp, Krais Jisas y+ip hag lö, yad Jisas manö aij ud arep b+ ap m+idem, manö aij an+ibu n+ibi b+ gau magöñhalö hag ñ+ aij gem, Juda n+ibi b+ wasö gau kal+ip Krais Jisas manö n+ñö u hag ñ+ ajpin. Y+ip wög hag la an+ibu, n+ñö yab+it hagabin. *

* **2:6:** Ro 3:29-30; Gal 1:4 * **2:7:** Ap 9:15; Gal 2:7-8; 2Di 1:11

⁸ Bî gau, ram mîñöŋ magöŋhalö gau, bî rîmnap kalîp mulu lugagö, pen pen hagagöm, agamîj jîm ñöl nöp mîdöm, pör nöp God hagöp rö nöp göm, nîp ñîmagö gîlan göl gî sabe gaiöl u, yîp aij gî nab.

⁹ Pen nîbi gau u rö nöp agamîj mîd aij göl. Umagö kale malîkagnaböl. Nan gol udöm klîñ aij gîpal gau, aka bis kîbap rö mani kub rauep gau, aka walîj mani kub rauep gau yîmagnaböl. Nîbi nan aij aij hañ roman yîmbal gau, nîbi bî rîmnap hanîp nîñlö aij gaŋ, a göm, gîpal u, God nîp aij gagöp. * ¹⁰ Pen nîbi God nîp nîñ udun sabe gîpun, a gîpal gau, kale nîbi bî rîmnap gau kalîp ud aij göm, wög rîmnap gî ñöm, kalîp gî aij göm, göl. Anîg gî naböl u, God nîp aij gî nab. *

¹¹ Bî gau God Manö hag ñaiöl u, nîbi gau agamîj mîdöm, nîñ aij göl. ¹² Yad nîbi gau kalîp hagîñ, kale God Manö bî gau kalîp hag ñagnaböl; kale bî gau kalîp abad mîdageinaböl. Bî gau God Manö hag ñaiöl u, nîbi gau kale manö rîmnap hagagöl.

* ¹³ God Adam nîp nöd gî löm, hainö nîbi nîpe Ip nîp gî la. * ¹⁴ God mab magö wasö ga u, kîjaki manö pîral hageia Adam nîñaga. Nîbin Ip kîjaki manö pîral u nîñöm gî naij ga. * ¹⁵ Pen nîbi gau ñî pai yag dapöm, ana udöm, Krais Jisas nîp nîñ udöl gî, nîbi bî gau kalîp mîdmagö löl gî, Krais Jisas manö aij nîpe hagöp rö nöp göl gî, gî mîdeinaböl u, God kalîp ud kamîñ yunab.

3

* **2:9:** 1Pi 3:3-5 * **2:10:** 1Di 5:10 * **2:12:** 1Ko 14:34 * **2:13:** Jen 2:7,21-22; 1Ko 11:8-9 * **2:14:** 2Ko 11:3; Gal 3:1-6

Nibi bi Krai Jisas niη udpal gau kalip abad midep bi gau

¹ Manö niηö yabił hagniğ gabin. Bi riṁnap, Krai Jisas niṁ wög gun, nibi bi niṁ niη udpal gau kalip abad midaiun, a göm, gasi u niηbal gau, gasi aij yabił niηbal. * ² Pen kale nibi bi Jisas niη udpal gau kalip abad midep bi riṁnap udun, a giṁabim u, bi gi aij giṁpal gau nöṁ niηmim udmim. Nibi kale añi ap nöṁ udöm, bi hain aij, gasi niη aij göm, nan naij gagöm, nibi bi miłö gau niṁbö hag wiḥai dam ram kale aip aṁ daṁ udöm, nibi bi Krai Jisas niη udpal gau kalip hag niṁ aij göm, giṁpal bi gau nöṁ niηmim udmim. *

³ Pen bi niṁ wain iru niηbal gau, bi kal yabił jubal gau, bi manö pen pen hagpal gau, bi uṁṁpö kiṁno kiṁbap mani midmagö liḥbal gau, kalip niηmim udagmim. Bi agamiṁ hain riḥköm, mid aij göl u nöṁ niηmim udmim. ⁴ Bi nibi niṁ pai amḥlap kale gau kalip abad mid aij giłö, niṁ pai kale gau pen, bapi niηö hagöp, a göm, niηbal bi gau niηmim udmim. ⁵ Pen bi nibi niṁ pai niṁpe ke gau abad mid aij gagnab u, niṁpe aigöl göm God nibi bi niṁpe gau kalip abad mid aij giṁniṁ?

⁶ Bi Krai Jisas niṁ giṁsön nöṁ niη udpal gau niηmim udagmim. Bi Krai Jisas niṁ giṁsön nöṁ niη udöp u, bi kub midpin, a göm, lug pakö, God niṁ manö kub hagöm, hag ke gau yuniṁ rö löp. Kiṁjaki hadame nöṁ, yad bi kub midpin, a göm, God niṁ arö gö, God pen niṁ hag yua rö u, niṁ u rö nöṁ giṁnab. ⁷ Bi udnabim aniḥ u, nibi bi Krai manö aij u niη udagpal gau niηöm, bi u bi aij, a

* **3:1:** Ap 20:28 * **3:2:** Dai 1:6-9

göm gasi niŋbal, bi anib rö nöp niŋmim udmim. Wasö u, nibi bi Krai Jisas niŋ udagpal gau bi anibu niŋ hag julö, kijaki hel niŋ udnim rö löp. *

⁸ Pen kale bi abad midep kalip wög gi ñeb bi rimnap udun, a ginabim u, niŋ aij gimim udmim. Nibi bi gau, bi u bi aij, a göm gasi niŋbal, bi gau nöp niŋmim udmim. Kale manö niŋö nöp hagöm, manö piral hagagöm, ñig wain iru ñiŋagöm, utpö kilno mani nan tip gi udagöm, gipal bi gau nöp niŋmim udmim. ⁹ God Manö u magöŋhalö manö niŋö nöp, a göm, klö gi niŋ udöm, mid aij gipal bi gau nöp niŋmim udmim. ¹⁰ Anib u, nöd wög pro rimnap kalip hagpe, kale gi aij geinabol u, hagpe, bi abadep bi gau wög gi ñeb bi midaiöl.

¹¹ Pen bi abadep kalip wög gi ñeb nibi rimnap udun, a ginabim u, u rö nöp niŋ aij gimim udmim. Nibi anib gau u rö nöp nibi aij nöp midaiöl. Nibi bi gau, nibi u nibi aij, a göm gasi niŋbal, nibi anib rö nöp niŋmim udmim. Nibi bi rimnap kalip hag juagöm, nibi agamij hain riköm, ñig wain iru ñiŋagöm, manö piral hagagöm, nan rimnap si udagöm, por gasi niŋ aij gi mideinabol, nibi anib rö nöp niŋmim udmim. * ¹² Pen bi abadep kalip wög gi ñeb bi gau, nibi kale aŋi ap nöp udöm, nibin ñi pai amilip kale gau kalip abad mid aij gipal bi gau nöp niŋmim udmim. ¹³ Wög gi ñeb nibi bi gau wög kale gi aij geinabol u, nibi bi Jisas niŋ udpal aŋ u hib aij udöm, Krai Jisas niŋ niŋ ud pidöŋ gi mideinabol.

¹⁴ Yad nöp yiŋid ninabin, a gem, nöp köp i kalit klin rikabin. ¹⁵ Pen yiŋid nagnabin u, ne köp i

* **3:7:** 2Ko 8:21 * **3:11:** Dai 2:3

ud niŋmön, hon God niŋbi bi niŋpe, niŋbi bi God pör kamŋ mädöp u niŋp niŋ udun cöc niŋpe mädpun gau, hon aigöl gun gi aij giŋnabun u, niŋnabön. Hon God niŋbi bi niŋpe gau, jim ñöl ram padö klö yabiŋ rö mädno me, manö niŋjö niŋpe u ur giŋniŋ rö lagöp.

¹⁶ Niŋjö nöp, God manö niŋpe hagöp u manö niŋjö yabiŋ hagöp:

Krais Jisas bi hañ roman lö, niŋbi bi niŋp waiö niŋla.

God Ana, Jisas gi aij yabiŋ nöp göp, a ga. Ejol kumi kabö adö laŋ au niŋp niŋla.

Niŋbi bi ram miŋnöh gau gau ajöm, manö aij niŋpe niŋbi bi gau kalip hag ñeila.

Niŋbi bi ram miŋnöh gau niŋp niŋ udla. Nap niŋpe niŋp ud mailö aij unbö ke halö

kumi kabö adö laŋ au ud ara. *

4

God manö aij hag ñabun, a giŋnaböl u pen manö piral hagnaböl

¹ God Ana waiö hagöm hagab, “Niŋn hain niŋbi bi riŋnap Krais Jisas manö aij niŋ udla u arö göm, kiŋjaki manö piral anibu niŋjöm, kiŋjaki aiön pi yam niŋpe gau manö piral hag ñibal u niŋ udöm adö anibu nöp hain giŋnaböl,” a gab. ² Niŋbi bi kiŋjaki manö piral hag ñibal gau, kale nagŋ adö u aij, nagŋ adö u naij, a giŋ gasŋ niŋagpal. Gasŋ riŋmäd magö kale u, u aij, u naij, a giŋböp, pen gasŋ riŋmäd magö kale u ain miŋaŋ rö lau inö böŋ nöp hir ga. Kale manö piral nöp hag ñibal. ³ Niŋbi bi

* **3:16:** Jon 1:14; 2Pi 3:3; 1Jn 2:18

anib gau manö piral hagöm hagpal, bî gau nîbi udagöl, nîbi gau bî udagöl, a gîpal. Kale hagpal, nan magö anib gau nan ñîñeb pen nan magö anib gau nan ñîñagep asî masî göl, a gîpal. Pen God nîpe nan magö gî löm, nîbi bî yîp nîñ udöm manö nîñö yad nîñbal gau, kale nan magö gau magöñhalö aij, a göm, ñîñnaböl, a göm, gî la. *
 4 God nan gî la gau magöñhalö aij u nöp gî la. God nan magöñhalö aij gî la mîdöp gau me, hon nîbi bî nan ap asî masî gagnabun. Nan aij gî la mîdöp gau, magöñhalö aij, a gun, ud ñîñnabun. 5 Nîhön gîñg: God nîp sabe gun, aij a göp, a geinabun u, God manö nîpe hagöp rö, nan magö anib gau magöñhalö ke kamîñ aij rö nöp mîdnab.

Nîbi bî gau kalîp hag ñî aij gîmön

6 Manö hagabin i, nañîñ namam rîmnap gau kalîp hag ñî aij geinabön u, ne Krais Jisas wög gî ñeb bî aij mîdeinabön. Ne nöd ñî pro mîdmön, Krais Jisas manö aij nîpe nöp hag ñîla u nîñ aij gîmön, hagöp rö nöp hain gîmön, gî dammön, uri u rö nöp manö aij u nîñmön hain gabön. 7 Pen aiud yîharîñ gau hag amîl apîl gîpal gau nîñagmön. Ne klö gîmön, God nîp aij gîñab adö u nöp gî mîdaimön. * 8 Nîbi bî rîmnap klö göm eksais gîpal gau, hañ romanî kale klö gîñab. Pen ne klö gîmön, God Manö hagöp rö nöp geinabön u, klö ke udnabön. God nîp aij gîñab adö u nöp geinabön u, ram mîñöñ îl i mîdeinabön ñîñ i abe, ram mîñöñ adö lañ au mîdeinabön ñîñ u abe, mîd aij gîñabön. 9 Manö hagnîg gabin

* 4:3: Jen 9:3; Ro 14:6; 1Ko 10:30-31 * 4:7: 1Di 1:4

anib i, manö niñö yabił, a gımön, böñ nöp niñ udmön. ¹⁰ God pör kamıñ mıdöp u niñ udpun u me, gası halö mıdpun. Krais Jisas niñpe niñi bi gau magöñhalö ud kamıñ yunabin, a göm, uma. Niñi bi Krais Jisas anıg ga u niñ udeinaböl gau, God pör kamıñ mıdöp u kalıp magöñhalö böñ nöp ud kamıñ yunab. Hon gası adö añı anıbu nöp niñun, wög klö gi mıdpun. *

¹¹ Manö hagabin i, ne niñi bi gau kalıp hag ñaimön niñöl. ¹² Niñi bi rımnap, nöp bi praj, a göm, manö hagnabön u niñagnaböl rö löp u, ne niñ aij gımön. Pen ne gi aij gımön nöp gö arö, niñi bi Krais Jisas niñ niñ udpal gau, ne manö aij hagpan rö, ne gi aij gıpan rö, ne niñi bi mıdmagö lıban rö, ne Krais Jisas niñ niñ ud pıdöñ gıpan rö, ne nagı ubıñ aij adö u nöp arabön rö niñöm, kale ke u rö nöp gıñaböl. *

¹³ Yad niñabin u pen yıp abad mıdpan ñin i, niñi bi gau kalıp God Manö u amgö lı hagöl gi, manö it u hag ñöl gi, gi mıdaimön.

¹⁴ Pen nöd gau niñi bi Krais Jisas niñ udpal kalıp bi abadep bi gau, ñımagö kale ud nabıc adö ne u löm, God kalıp gası ñö, ne hainö niñön niñön rö gıñabön manö u haglö, God nöp nan aij ke ña u hauł gagmön. * ¹⁵ Nan hagajın i, ne gası adö añı nöp niñmön, klö yabił gımön. Anıg geinabön u, ne Krais Jisas adan aij niñpe u klö gımön, gi dö gi arabön u, niñi bi gau magöñhalö niññaböl. ¹⁶ Ne niñ aij gımön, God Manö hagöp rö nöp göl gi mıdaimön. Niñ aij gımön, God Manö hagöp rö

* **4:10:** 1Di 2:3-4 * **4:12:** Dai 2:15 * **4:14:** 2Di 1:6

nöp gasi niñöl gi midaimön. Anig göl klö gi dam dam gi mideinabön u, ne ke abe, niñi bi manö ne niñaböl gau abe, kalip ud kamij yunabön.

5

Krais niñi bi niñe gau kalip abad mid aij gimön

¹ Bi nap bi rimnap kalip hag gagmön; nap ne ke hag niñ aij gippan rö u, kalip u rö nöp hag niñmön. Bi praj gau, namam ne ke gi aij gippan rö u, kalip u rö nöp gimön. ² Niñi majö gau, name bi ne ke gi aij gippan rö u, kalip u rö nöp gimön. Niñi praj gau, nañin ne ke gi aij gippan rö u, kalip u rö nöp gimön. Ne gasi aij adö u nöp niñmön, gasi naji rimnap niñagmön.

Niñi yadu

³ Niñi yadu niñ pai kale midagöp gau kalip abad mid aij gimön. ⁴ Pen niñi yadu niñ pai kale rimnap midaiöl, kalip hagaimön, Krais Jisas niñ niñ udpal rö, niñis niñe bi nöd kalip nan magö niñmidal rö, uri kalip pen nan magö niñmön abad aij göl. Anig geinaböl u me, God niñ aij ginab.

⁵ Niñi yadu ke halö yabiñ midöp u, niñe God añi yip abad mideinab, a göm, sidö an sib an yan God niñ sabe göl gi nöp midöp. ⁶ Pen niñi yadu miñ miñ gi ajpal gau, kamij midpun a göm niñbal u pen umeb rö midpal. ⁷ Manö hagabin anñi, niñi bi gau kalip hag niñ aij gimön niñöm niñi yadu abe niñ pai bi kale gau abe manö anñi niñöm hain gilö, kalip manö ap midagnab.

⁸ Pen niñi bi an, niñi bi niñe ke yabiñ gau, niñis niñe bi niñe ke gau, ud aij göm nan niñeb niñmön gagnab u, niñe Krais manö aij niñe u arö göm

anig gɨnab. Nɨbi bɨ Kraiss nɨp nɨŋ udagpal gau, naj yabiɫ göp anɨbu rö gagpal.

⁹ Pen nɨbi yadu rɨmnap hagöm, “Hib hon u nɨbi yadu gau aip kalɨ kliñ rɨkmim hanɨp abe nan ñɨŋeb nan gau ñɨmim,” a gaiöl, nɨŋ aij gɨmim hib kale udmim. Nɨbi mɨlep mɨ unbö ñɨn juöl mɨhau nɨgan (60) ina, bɨ añɨ ap nöp udö uma, nɨbi yadu gau nöp udmim. ¹⁰ Nɨbi yadu nɨbi bɨ rɨmnap nɨŋlö aij gɨnab nɨbi yadu u nöp udmim. Nɨbi nagɨ aij adö u nöp göm, ñɨ pai pro abad mɨd aij göm rɨmɨd ukö mɨd aij gɨpal gau, nɨbi bɨ gau nɨbö aulö ud aij göm nan magö ñöm, nɨbi bɨ Kraiss nɨp nɨŋ udpal gau kalɨp wög rɨmnap gɨ ñöm, nɨbi bɨ uɨham mɨdöm gasɨ mɨlö lɨ mɨdpal gau kalɨp ud aij göp, nɨbi yadu u nöp udmim. ¹¹ Nɨbi yadu mɨlep lagpal rɨmnap, hib kale udagmim. Kraiss nɨp cɨg gɨnabun a gɨnaböl u pen mɨd damöm, mɨdmagö kale pɨtu gö, bɨ hain nɨbö udun nɨp cɨg gun, a göm, Kraiss nɨp arö göm bɨ hain nɨbö udnaböl. ¹² Manö kale ke nöd hagla u rɨb junaböl u, God nɨŋö naj gö, manö mɨdeinab. ¹³ Pen nɨbi yadu mɨlep lagpal gau, wög yabiɫ gagöm, yɨharɨŋ ram ram gɨ ajöl göm, nɨbi bɨ rɨmnap hag juöl gɨ, manö piral hagagep gau hagöl gɨ, anig gɨpal anig gɨpal, a göl gɨ, gɨ mɨdeinaböl. * ¹⁴ Nɨbi yadu kale bɨ hain nɨbö udöm, ñɨ pai rɨköm, ram kale ke wög göm, mɨd aij gɨnaböl u aij. Mɨd aij gɨnaböl u, nɨbi bɨ God nɨp mulu lugö nɨŋbal gau, hanɨp hag juöl rö lagnab. * ¹⁵ Pen nɨbi yadu rɨmnap Kraiss Jisas nɨp arö göm hadö Seden nɨp hain gɨpal.

¹⁶ Manö ap, nɨbi Kraiss Jisas nɨp nɨŋ udpal gau,

* 5:13: 2De 3:11 * 5:14: 1Ko 7:9

nibi yadu yam kale ke ap m+dain+m, kale ke abad m+daiöl. Anig g+ilö me, nibi b+ Krai n+ñ udpal gau j+m ñöl, nibi yadu ke halö yab+ m+dpal gau nöp abad m+deinaböl. Wasö u, nibi yadu iru m+dlö, u+ham yab+ abad m+deinaböl.

Nibi b+ Krai n+ñ udpal gau kal+p b+ abad m+dep b+ gau

¹⁷ B+ kale nibi b+ Krai Jisas n+ñ udpal gau kal+p abad m+d aij g+pal gau, nibi b+ Krai n+ñ udpal gau, b+ an+b gau rö kal+p ud aij göm pe aij ñöl. B+ klö göm Krai manö aij u hag ñ+ ajaböl gau abe, b+ klö göm Krai manö aij u nibi b+ n+pe kal+p hag ñaböl gau abe, b+ an+b gau rö kal+p ud aij göm pe aij ñöl.

¹⁸ God Manö kal+ kliñ r+köm hagla, “Nan wid magö abhib jaklö, magö gau ke löm, cög gau ke löm gañ, a g+mim, kaj kau pañ+d dammim, wid magö r+imnap ñ+ñaböl, a g+mim, meg magö kale nag+ li r+ib+k gagmim; wög g+pal rö u, r+imnap ñ+ñnig ñ+ñöl,” a g+la. Pen manö ap hagla, “B+ wög g+pal gau, pe ñeb,” a g+la. * ¹⁹ B+ añ+ ap nöp apöm hagnab, “Nibi b+ Krai n+ñ udpal kal+p b+ abad m+dep b+ u, an+g göl an+g göl g+ naj göp,” a gain+m u, n+ñagmön. Nibi b+ m+höp aka nibi b+ m+hau n+gañ rö n+ñöm, apöm hagaiöl u, n+ñö hagnal rö löp, a g+mön, n+ñmön. * ²⁰ Nibi b+ Krai n+ñ udpal kal+p b+ abad m+dep b+ u, nan si nan naj göp u arö gagnab u, Krai nibi b+ am magum g+ñaböl ñ+n u, magöñhalö n+ñm+dlö n+ñöl g+, n+p

* **5:18:** 1Ko 9:9; Mad 10:10 * **5:19:** 2Ko 13:1

hag gımön. Anıg geinabön u, nıbi bı rımnap nıñöm, ana udöm, hainö anıg gagnaböl. *

²¹ Bı yad gau gı naj gıpal, bı kale gau nöp gı naj gıpal, a gımön, gası u nıñagmön. Manö ıt mıdainım u, nıñ aij gımön nöp, hagmön. Nöp manö anıbi yıharıñ hagagabin; God, Krais Jisas, ejol nıpe hag la gau nıñmıdlö nıñöl gı hagabin.

²² Pen Jisas nıbi bı kalıp abadep bı gau, yıñıd ñımagö ne nabıc kalıp adö u lımön, wög anıbu hag lagmön. Nıbi bı rımnap nan si nan naj gaiöl u, ne aip gagmön. Ne bı asıñ mıdagöp rö nöp mıdaimön. ²³ Pen nöp nan pör pör göm, yuö hauub u, ne uri ñıg nöp ñıñagmön, ñıg wain pro pro rımnap halö ñıñmön.

²⁴ Nıbi bı nan si nan naj gıpal u, rımnap waiö gılö, yıñıd nöp nıñun manö hag gıpun. Pen nıbi bı rımnap nan si naj agamıj pi göl gılö, yıñıd nıñagnabun. Hainö nıñnabun. Wasö u, God manö kub hagnab ñın u nöp waiö lınab. ²⁵ Pen anıb unbö rö nöp, nıbi bı kale nıbi bı rımnap kalıp gı aij geinaböl u, rımnap waiö mıdö, yıñıd nöp nıñnabun. Pen yıñıd nıñagnabun u, pi göl mıdainım rö lagöp.

6

Nıbi bı nagı wög gep gau

¹ Krais nıbi bı nıpe rımnap kale nagı wög gep nıbi bı mıdpal gau, bı kub kalıp rau daula gau ud aij göl. Anıg geinaböl, nıbi bı rımnap nıñöm, God nıp hag juöm, Krais Jisas manö aij hag ñıbun u hag juöm, gagnaböl. * ² Pen nıbi bı Krais nıp nıñ

* 5:20: Ep 5:11 * 6:1: Ep 6:5

udpal gau, bî Kraiſ nîp nîŋ udpal rîmnap kalîp nagî wög gî ñöl gî, gasî naij nîŋöm, Kraiſ nîbî bî mam hon ke gau nîhön gînîg kalîp nagî wög gabun, a göm, hagagöl. Mam aij hon Kraiſ nîp nîŋ udpal gau kalîp wög gî ñabun, a göm, wög kalîp u gî aij yabîł göl. Manö kalî kîiñ rîkabin i nîbî bî gau kalîp hag ñî aij gö nîŋöl. *

Nan iru udun, a göm, gasî u nîŋbal

³ Nîbî bî rîmnap, Bî Kub hon Jisas Kraiſ nîpe manö aij haga u abe, manö aij nîpe pör hag ñîbun u abe arö göm, manö ke rîmnap hag ñînaböl gau, * ⁴ hon nöp nîbî bî kub mîdpun, a göm, hauł alöm gasî mîdagö, anîg gîpal. Anîb u, nîbî bî rîmnap kalîp gasî naij nîŋöm, manö magö adö u nöp pen pen hag amîl apîl göm, nîbî bî rîmnap nîŋlö mulu lugö, kal juöm, manö naij hagöm, gasî naij nîŋbal. ⁵ Kale Jisas manö nîŋö nîpe u arö göm, God adan arnabun ułpö kîno mani nan gau udnabun, a göm, gasî naij nöp nîŋöm, pör pör nöp manö pen pen hagpal. *

⁶ Pen hon Kraiſ Jisas nîŋ udun, nan hon hadö mîdöp u ñîñî lînabun u, hon nan aij yabîł ap udun, mîd aij yabîł gînabun. * ⁷ Ami bî hanîp yag daula ñîn u, nan rîmnap halö udun dauagno. Pen umnabun ñîn u, u rö nöp nan rîmnap halö udun aragnabun. * ⁸ Anîb u, nan ñîŋeb rîmnap, waij hon rîmnap mîdainîm, nan hon rö pro me u, a gun. ⁹ Pen nîbî bî nan iru udun a göm gasî nîŋbal gau, hauł alö, gasî añî anîbu kalîp łîp gî

* **6:2:** Plm 16 * **6:3:** Gal 1:6-9 * **6:5:** 2Di 3:8; 4:4; Dai 1:14

* **6:6:** 1Di 4:8; Plp 4:11-12; Hib 13:5 * **6:7:** Job 1:21

ud arö, wal nan ñiηnig aulö, hel udö, adiη ilön kub udpal u rö kalip ginab. Kalip böη nöp naij ginab. ¹⁰ Nibi bi utpö kltno kibap mani nan gau midmagö libal gau, nan si nan naij adö ke ke iru nöp gipal. Rimnap gasi anibu niηöm, God nip gasi u arö göm, mid aij gagöm, kalip ke mög naij yabıl göp. *

God nan ñimagö adö nöp li ña u, ud aij gimön

¹¹ Dimodi. Ne God bi nipe midpan u me, nan naij nan piral hagajın i magöηhalö hil gimön, gi aij gimön, God hagöp rö nöp gimön, Krais Jisas niη udmön, nibi bi gau midmagö lımön, klö gimön gi dammön, bi agamij hain rikmön, gi midmön. * ¹² Ne Jisas niη udpan rö, ñin rimnap miηör auö, uıham mideinabön, pen ne klö gimön, Krais manö aij u hain gimön. Nibi bi iru niηmidlö niηöl gi, yad Krais Jisas nip niη udpin, a gina ñin anibu, nipe pör midep magö u nöp ñöb. Pör midep magö anibu ud pidöη gimön. *

¹³ God nan gau magöηhalö kamıη magö ñöb u abe, Krais Jisas Podias Pailod nip manö kabö göl haga u abe, kale niη midlö niηöl gi, nöp klö gem hagabin, * ¹⁴ manö nöp hagabin i magöηhalö niη aij gimön, hain gimön, gi aij gimön gö arö, Bi Kub hon Jisas Krais ado gi aunab. Ne anig geinabön, nibi bi rimnap niηöm nöp hag juöl rö lagnab. ¹⁵ Jisas ado gi aunab ñin anibu, God nipe ke hag la. Ñin hag la ñin anibu nöp Jisas nipe

* **6:10:** Ep 5:5 * **6:11:** 2Di 2:22 * **6:12:** 1Ko 9:25-26; 2Di 4:7 * **6:13:** Jon 18:36-37

kauyan ado gi aunab. God Bi+ aij ke yabił. Nipe añi nöp nan gau magöñhalö abad mïdöp. Nipe kiñ gau magöñhalö Kiñ kale mïdöp. Nipe bi+ kub gau magöñhalö Bi+ Kub kale mïdöp. * 16 Pen nipe añi nöp umni+m rö lagöp; pör yabił nöp mïdeinab. Mailö aij nipe u ke yabił mïdöp. Ni+bi bi+ ri+mnap ni+ amgö ni+ñagpal yabił; ni+ amgö magö ni+ñeb rö lagöp. Ni+bi bi+ ap nipe mïdöp söl au aröl rö lagöp. Nipe God Bi+ klö yabił unbö ke u, ni+bi bi+ magöñhalö ni+ñöm, hib nipe u pör pör nöp haglö adö aran. An+ib unbö rö aij.

17 Ni+bi bi+ u+tpö ki+no ki+rap mani nan iru mïdöp gau kalip hagaimön, hon nöp ni+bi bi+ ke yabił mïdpun, a göm, nan y+ñ+d hir gi+nab gau gasi ni+ñagöl; God hanip ni+bi bi+ abad mïdöm, mïd aij gi+naböl, a göm, nan aij aij iru nöp hanip pör ñab u nöp ni+ñ udöm, gasi halö mïdaiöl. * 18 An+ib u, kalip hagaimön, nan iru mïdöp rö, ni+bi bi+ gau ud aij göm, kalip mög ni+ñöm, nan kale ri+mnap kalip hałöwałö ñöl. Kale ni+bi bi+ ri+mnap kalip gi+ aij göm, gi+ ud arlö ud arlö, kalip iru gagni+m. 19 An+ib unbö rö geinaböl u, kale nan aij yabił kale ap mïdeinab God ram m+i+nöñ nipe kumi kabö adö lañ au, ni+ñöm kale amöm kami+ñ pör mïdep magö u böñ nöp udöm, pör nöp pör nöp kami+ñ mïdeinaböl. Kami+ñ mïdep an+ibu, kami+ñ ni+ñö yabił. *

20 Dimodi. God nan ñi+magö adö nöp ñi+ la u, ud aij gi+mön. God ni+ amgö ni+ñagöm manö piral manö y+har+ñ pör pör hag amił ap+il gi+pal gau

* 6:15: Rep 17:14 * 6:17: Luk 12:20 * 6:19: Mad 6:20

abe, manö hauł alö pen pen hagaböl gau abe, udagmön. ²¹ Nibi bı rımnap, manö pıral kale anıbu udöm, uri God Manö kabö rö niınbun, a göm, ke padö u aramöm, Jisas manö aij niıpe niıı udla u bııı nöp arö gııpal.

God nöp mög niııöm, abad mııdainım. *

* **6:21:** 1Di 1:6; 2Di 2:18

Manö Kamɨŋ
The New Testament in the Kobon Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kobon long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kobon

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

3850151d-322e-5e07-a069-b89a616a091d